

naše bystričany

© Obec Bystričany

2023/1

BYSTRĪČANY | VIESKA | CHALMOVÁ

NEPREDAJNÉ

3 Príhovor starostu

7 Obec informuje

25 Komunita v
Bystričanoch

37 Šport v Bystričanoch

78 Kultúra v obci

108 Základná škola s
materskou školou
Bystričany

124 Projekty a stavby

128 Žijú medzi nami:
Tomáš Pastierik

Príhovor starostu

Vážený spoluobčania, milí priatelia,

rok 2022 bol aj rokom komunálnych volieb. Dovoľte mi hneď takto v úvode poďakovať sa všetkým voličkám a voličom v mene svojom i v mene zvoleného obecného zastupiteľstva za prejavenu dôveru. Vašu podporu si nesmierne vážime. Máme silné mandáty a vy, obyvatelia obce, máte na nás právom vysoké nároky. Aj napriek tomu, že tu máme všetky možné krízy, chceme nielen nesklamať vašu dôveru, ale máme ambíciu i prekonať vaše očakávania.

Rád by som vyjadril odhodlanie a vieru v spoluprácu, ktorá je v ťažkých časoch potrebná.

Starosta, poslanecký zbor, zamestnanci obecného úradu a obecných inštitúcií, záujmové organizácie a všetci obyvatelia tvoria jednu komunitu, ktorá v ideálnom prípade ťahá za jeden povraz. Vtedy sa veci daria a napredujú. V ostatnom volebnom období tomu tak bolo. Verím, že to nasledujúce sa bude niesť v rovnakom duchu. Máme odhodlanie, máme vízie i plány, ako ich naplniť. A máme aj to najpodstatnejšie – dôveru vás, obyvateľiek a obyvateľov

Bystričian. Nesklameme ju, aby sme sa aj na konci tohto volebného obdobia mohli pred vás postaviť s čistým štítom a s výsledkami našej štvorročnej práce pre vás a pre našu obec.

Presuňme sa do aktuálneho roka. S jeho prvým dňom prišlo i 30. výročie vzniku Slovenskej republiky. V tom čase som mal dva a pol roka. Ja a moji rovesníci sme sa narodili do takpovediac „novej doby“, doby, ktorá predstavovala nádej na lepší život. Za to, kde sme sa my a naša krajina posunuli, patrí poďakovanie starším generáciám. Generáciám, ktoré zažili rôzne útrapy či dokonca vojny. Mnohí počas svojho života prešli viacerými spoločenskými i politickými zmenami celej spoločnosti. Žili v dobách, keď nebolo možné slobodne povedať svoj názor a vyjadriť svoj postoj. Prichádzajú mladší, ktorí majú viac možností. Pre mojich rovesníkov a mladšie generácie sú slová ako ľudská dôstojnosť, sloboda, demokracia, rovnosť,

dodržiavanie princípov právneho štátu a rešpektovanie ľudských práv bežné. Aj z tohto miesta by som chcel vyzvať predovšetkým mladších, aby sa zaujímali a budovali tieto hodnoty. Pamätajte, že ako moderní Európania sa musíme postaviť za svoje názory, aj keď je to často ťažšia a náročnejšia cesta. Za 30 rokov prešla viacerými zmenami aj naša obec.

Dovoľte mi poďakovať sa všetkým ľuďom, ktorí sa pričínili o to, ako dnes vyzerajú naše Bystričany. Nesmierne ma teší, že v Bystričanoch to funguje inak, ako vo väčšine obcí a miest. Aj keď máme na veci veľakrát diametrálne odlišné názory, snažíme sa pracovať tak, aby predchádzajúce úsilie nevyšlo nazmar. Príkladom je dokončenie najväčšieho investičného projektu v histórii Bystričian – obcej kanalizácie, ktorá sa začala projektovať v roku 2002 a skolaudovaná bola koncom januára 2023.

Rád by som všetkým poprial v roku 2023 veľa zdravia, či už toho fyzického, ale i psychického. Veľa lásky, aby ste od svojich blízkych neustále pociťovali, ako veľmi vás majú radi a ako veľa jeden pre druhého znamenáte.

Nech sme v roku 2023 šťastní a nech sa nám darí.
Prajem nám všetko len to dobré.

Súctou
Filip Lukáč
Starosta obce Bystričany

Obec
informuje

Združenie miest a obcí hornej Nitry oslávilo 30. výročie

Začiatkom júna 2022 sa Bojniciach uskutočnil galavečer pri príležitosti 30. výročia založenia Združenia miest a obcí hornej Nitry. Zúčastnili sa ho aj náš súčasný a bývalí starostovia, ktorí pôsobili vo funkcii od založenia združenia: Filip Lukáč, Vojtech Bartoš, Ján Šnirc a František Plevka. „Združenie miest a obcí hornej Nitry (ZMO HN) vzniklo začiatkom roku 1991. Vytvorilo ho 48 obcí a štyri mestá tohto regiónu. Jeho prvým predsedom sa stal vtedajší primátor Prievidze, Miloš Souček. Od začiatku bolo cieľom združenia pomenúvať a riešiť regionálnu problematiku, obhajovať záujmy obcí a zjednocovať ich postup pri vykonávaní samosprávnych

úloh a kompetencií. O tom, že sa to darí, svedčí aj fakt, že stopercentná organizovanosť obcí a miest vydržala až dodnes. To, že samospráva stojí na strane občanov, obce a mestá na hornej Nitre dokázali v tomto ťažkom období počas pandémie Covid-19 a vojny na Ukrajine.“ Povedal vo svojom príhovore predseda ZMO HN Vojtech Čičmanec. Za 30 rokov existencie združenia vzniklo na jeho pôde veľa krásnych ľudských vzťahov i priateľstiev na celý život. Napríklad exstarostovia si už niekoľko rokov vyhradujú kúsok zo svojho času a pravidelne sa stretávajú, aby neprerušili priateľstvá, ktoré medzi nimi vznikli počas pôsobenia vo funkciách.

Celý slávnostný večer bol dôkazom toho, že samosprávu na hornej Nitre tvoria ľudia, ktorí majú blízko nielen k spoluobčanom vo svojich obciach, ale i k sebe navzájom.

*Text: zmohn.sk, OcÚ Bystričany
Foto: OcÚ Bystričany*

Informácie z obecných zastupiteľstiev

V stredu, 15. júna 2022 sa volení zástupcovia obce stretli v miestnej časti Bystričany-Vieska, aby prerokovali všetko potrebné a odpovedali na všetky otázky zo života v obci. Dva a pol hodinové rokovanie sa venovalo najmä plánovanému odpredaju troch prebytočných stavebných pozemkov cez verejnú obchodnú súťaž. Starosta a poslanci zároveň informovali, že by získané finančné prostriedky radi investovali do výkupu pozemkov v rámci urbárskeho združenia a nutných opráv ciest a chodníkov, ktoré dostávajú viac než zabráť pri výstavbe kanalizácie, optickej siete a vodovodu.

Ďalšou dobrou správou pre posilnenie infraštruktúry a kvality života v našej samospráve je aj skutočnosť, že v lokalite nášho hlavného námestia už čoskoro pribudne nový balíkomat.

Volení zástupcovia sa opäť stretli v utorok 19. júla v našom kultúrnom dome v Bystričanoch. Výnimočne iba necelú hodinu trvajúce rokovanie sa venovalo aj opakovanému odpredaju dvoch prebytočných stavebných pozemkov cez verejnú obchodnú súťaž. Ďalšou dobrou správou pre posilnenie hospodárstva a ekonomiky Bystričian je avizovaný investičný zámer malajzijskej spoločnosti Forestry Timber, ktorá sa špecializuje na

Zastupiteľstvo obce Bystričany 19. júl 2022 | #bystricany

výrobu drevených podláh a ktorá by mohla vybudovať svoju výrobnú halu aj na pozemkoch našej samosprávy neďaleko čističky odpadových vôd. Ak sa tento zámer zrealizuje podľa predloženého plánu investora, priamo v našej obci by v prvej fáze vzniklo 50 až 70 pracovných miest. V neposlednom rade naše zastupiteľstvo prerokovalo zámer developera na výstavbu 36 rodinných domov a prípravu 36 stavebných pozemkov

v súkromnom areáli bývalého družstva v našej miestnej časti Bystričany-Chalmová, pričom určilo podmienky prípadnej zmeny územného plánu pre tento projekt. Tak ako všetky ostatné zastupiteľstvá, aj tieto nájdete na našom obecnom youtube. **ĎAKUJEME** za jeho odber i to, že sa zaujímate o veci verejné spolu s nami.

Text a foto: OcÚ Bystričany

Prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová navštívila náš región

Régión hornej Nitry patrí k najviac zasiahnutým oblastiam Slovenska, čo sa životného prostredia týka. Uhoľné bane a elektrárne, chemické závody, kameňolomy a množstvo ďalšieho ťažkého priemyslu natrvalo zmenilo tvár a obraz našej krajiny, nášho domova. Nielen ťažba však pomaly, ale isto utícha a už roky stojí viac peňazí, než prináša, a to aj keby všetci baníci a ďalší zamestnanci zostali doma a platy poberali ďalej.

V komplikovanej situácii sa roky zmietajú aj chemické závody a desaťročia sľubovaná diaľnica, či rýchlostná cesta je stále rovnako v nedohľadne. Čo s tým? Horná Nitra má podľa vedenia našej samosprávy čo ponúknuť 21. storočiu, no bez neustále odkladanej a nesmierne potrebnej transformácie nie je možné naplno a často ani len z časti využiť jej obrovský prírodný potenciál a ľudský kapitál.

Peniaze by pritom nemali smerovať len do súkromných podnikov, ale najmä do obcí a miest srdca baníckeho regiónu, ktoré ich dokážu premeniť napríklad na pracovné miesta v cestovnom ruchu. Naše Termálne kúpalisko Chalmová nevynímajú. O to viac nás teší, že aj na tieto skutočnosti nielen v mene všetkých obyvateľov a návštevníkov hornej Nitry náš starosta Filip Lukáč a starostka Jana Školíková zo susednej obce

Zemianske Kostolany, či predseda TSK Jaroslav Baška upozornili hlavu štátu, pani prezidentku Zuzanu Čaputovú počas jej pracovnej návštevy, ktorá sa konala v utorok 12. júla 2022. Priamo na umelo vybudovanom kopci týčiacom sa v katastri našich susedov predstavili svoje plány aj Slovenské elektrárne, ktoré by rady vybudovali nové fotovoltaické elektrárne práve na úpätiach troch odkalísk v Bystričanoch a Zemianskych Kostolanoch. Akúkoľvek investíciu, o to viac zelenú, samozrejme, viac než vítame.

Veríme teda, že tieto ambiciózne plány sa naplnia a že nezostane len pri nich. Naša horná Nitra si totiž zaslúži omnoho viac a bez aktívnej spolupráce štátu to sama nezvládne.

Text a foto: OcÚ Bystričany

Zákaz vjazdu cyklistom popod hrádzu z Chalmovej do Kostolian a späť je zrušený

Po pomerne náročných rokovaniach sa starostovi obce Bystričany Filipovi Lukáčovi v spolupráci so starostkou obce Zemianske Kostolany Janou Školíkovou podarilo dohodnúť s riaditeľom Elektrárne Nováky Miroslavom Piačekom na odstránení dopravnej značky, ktorá niekoľko mesiacov zakazovala vjazd bicyklov na ich súkromnú cestu popod popolčekomú hrádzu z nášho Termálneho kúpaliska Chalmová k našim susedom a späť.

Veľmi nás teší, že logické argumenty a prosby, ktoré sme partnerom zo Slovenských elektrární komunikovali aj v mene všetkých obyvateľov a návštevníkov našej obce, padli na úrodnú pôdu a našej spoločnej žiadosti bolo vyhovené. Od pondelka 8. augusta 2022 sa tak môžeme opäť na dvoch kolesách previezť po obľúbenej trase bez hrozby sankcie.

Ústretový krok v prospech kvalitnejšej a ekologickejšej mobility si vážime a priateľom z elektrární aj vo vašom mene **ĎAKUJEME**. Nezabudnite však, že zákaz vjazdu motorových vozidiel stále platí a stále ide o súkromný pozemok, ktorý je monitorovaný kamerovým systémom a strážený. Prosíme, buďme za ústretový krok vďační a rešpektujme osobné vlastníctvo aj platné dopravné predpisy.

Text a foto: OcÚ Bystričany

Výsledky komunálnych volieb 2022 v obci Bystričany

V sobotu 29. októbra 2022 sa na celom Slovensku konali spojené komunálne a župné voľby. Prinášame vám výsledky komunálnych volieb v našej obci:

Počet voličov: 640
Účasť: 42,9 %
STAROSTA OBCE 2022 – 2026
Filip Lukáč, 596 hlasov
POSLANCI MIESTNEHO
ZASTUPITELSTVA 2022 – 2026
Juraj Barta, 488 hlasov, zvolený
Rastislav Svaček, 441 hlasov,
zvolený
Dana Bosáková, 429 hlasov,
zvolená
Jozef Rybár, 417 hlasov, zvolený
Marek Dobiš, 393 hlasov,
zvolený
Michal Halač, 386 hlasov,
zvolený
Marta Rybárová, 356 hlasov,
zvolená

Do miestneho zastupiteľstva neboli zvolení Milan Pleško s 212 hlasmi a Peter Švajlenka so 147 hlasmi.

Za zmienku stojí, že v kontexte výsledkov komunálnych volieb 2022 silný mandát získali poslanci z našich miestnych častí Chalmová a Vieska a že už bývalý poslanecký kolega Roman Suchý získal približne 200 hlasov, aj keď svoju kandidatúru stiahol. Jemu aj ďalším trom bývalým poslaneckým kolegom Anne Bajzíkovej, Tiborovi Školnovi a Martinovi Súkeníkovi naozaj veľmi pekne **ĎAKUJEME** za odvedenú prácu v ostatnom volebnom období. Noví poslanci oficiálne zasadli do poslaneckých lavíc na novembrovom zastupiteľstve 2022.

Text a foto: OcÚ Bystričany

Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva pre roky 2022 – 2026

V pondelok 28. novembra 2022 sa konalo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva. Noví poslanci obecného zastupiteľstva zložili svoj sľub a jednomyseľne schválili členov reorganizovaných komisií. Poslanci obecného zastupiteľstva 2022 – 2026: Juraj Barta, Rastislav Svaček, Dana Bosáková, Jozef Rybár, Marek Dobiš, Michal Halač a Marta Rybárová.

Na zasadnutí sme sa rozlúčili aj s poslancami, ktorí sa rozhodli už nekandidovať. Konkrétne s pani Annou Bajzíkovicou (24 rokov vo funkcii), Tiborom Školnom (osem rokov vo funkcii), Martinom Súkeníkom a Romanom Suchým (obaja štyri roky vo funkcii).

„Dovoľte mi pred aktom menovania nového obecného zastupiteľstva a starostu obce pre volebné obdobie rokov 2022 – 2026 poďakovať doterajším poslancom obecného zastupiteľstva za prácu, pokoru, obeť svojho osobného života a rodiny pre blaho našej obce a ľudí, ktorí v nej žijú.“ Povedal staronový starosta našej obce Filip Lukáč.

Končiacim poslancom ďakujeme a nášmu novému obecnému zastupiteľstvu držíme palce a veríme, že bude posúvať našu obec vpred najbližšie štyri roky.

Komisia povodňová, verejného poriadku a dopravy:

- Rastislav Svaček (predseda)
- Juraj Barta
- Peter Bobok
- Marián Pažický ml.

Komisia životného prostredia a odpadového hospodárstva:

- Michal Halač (predseda)
- Michal Zaľko
- Roman Suchý
- Lucia Lačná

Komisia pre výstavbu, rozvoj a územné plánovanie:

- Jozef Rybár (predseda)
- Michal Sluka st.
- Maroš Súkeník
- Emil Milota st.
- Juraj Išky
- Roman Suchý

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Nové wifi miesta v obci

V rámci operačného programu Integrovaná infraštruktúra získala naša samospráva nenávratný finančný príspevok vo výške 13 775 eur na vybudovanie voľného wifi pripojenia v obci Bystričany. Pripojenie sa bude realizovať výhradne na parcelách v majetku obce Bystričany na týchto miestach:

1. Budova kultúrneho domu na Vieske – 1 interný prístupový bod
2. Areál Kocka na Vieske – 1 externý prístupový bod
3. Námestie pri bytovkách na ul. Osloboditeľov – 1 externý prístupový bod
4. Ihrisko TJ Dynamo Bystričany (tribúna + šatne) – 1 externý prístupový bod

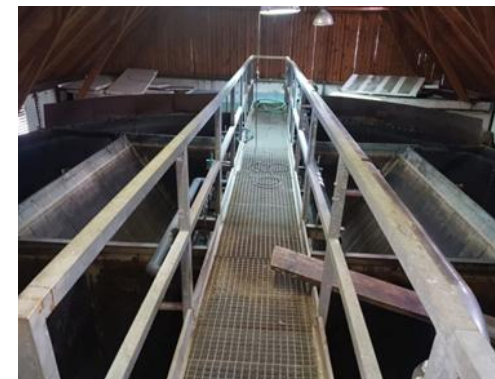
5. Základná škola + telocvičňa – 1 externý prístupový bod + 1 interný prístupový bod
6. Námestie pred Obecným úradom Bystričany – 1 externý prístupový bod
7. Detské ihrisko na ul. Dlhá pri majetkoch – 1 externý prístupový bod
8. Park "Vršky" – 1 externý prístupový bod

9. Lekár (zdravotné stredisko) – 1 interný prístupový bod
10. Dom kultúry – 1 interný prístupový bod

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Nová technológia na ČOV

V druhej polovici septembra 2022 sa uskutočnila montáž novej technológie na našej ČOV. Už žiadne pískanie starých dúchadiel a neefektívna prevádzka. Naopak, plne automatická špičková membránová technológia, ktorá samozrejme stojí viac financií. Je však omnoho modernejšia a šetrnejšia k životnému prostrediu. A to je náš cieľ.

Text a foto: OcÚ Bystričany

Komunita v Bystričanoch

Hasiči likvidovali požiar kombajnu a poľa

Dňa 14. júla 2022 o 13.28 h bol jednotke DHZO Bystričany z KoS IZS TN nahlásený požiar kombajnu a poľa v obci Bystričany nad firmou Poľno Vtáčnik. O 13.34 h bol vykonaný výjazd techniky CAS24 Scania o sile 1+4. Po príjazde na miesto udalosti bolo prieskumom zistené, že horí kombajn a slama v riadkoch. Na likvidáciu požiaru kombajnu bol nasadený jeden vysokotlakový prúd s použitím ADP. Ďalší členovia DHZO hasili pole s jednoduchým ručným náradím. Následne vykonala výjazd aj technika CAS 32 T148 o sile 1+1. VZ komunikoval s operačným strediskom a po informovaní,

že na miesto udalosti smeruje HaZZ PD, HaZZ PE, DHZO Zemianske Kostolany VZ usúdil, že sily a prostriedky postačujú. Po príjazde HaZZ bolo ich jednotke odovzdané velenie. Ďalej sa naša jednotka riadila pokynmi VZ HaZZ. Okrem iného sme hasili požiarovisko po obvode lafetovou prúdnicou s technikou CAS32 T148 aj CAS24 SCANIA. Bol nasadený aj jeden prúd C aj jeden penotvorný prúd so strednou penou na hasenie kombajnu z CAS 32 T148. Kombajn sme skontrolovali termokamerou, čím sme zistili, že vo vnútri kombajnu bola ešte teplota 300 °C.

Ďalej sme likvidovali požiar 1 C prúdom. Po nahlásení lokalizácie a likvidácie požiaru VZ odovzdal požiarovisko jednotke DHZO Bystričany, ktorá zostala na mieste udalosti s technikou CAS 32 T148 na dohliadku, spoločne s DHZO Čereňany. DHZO Čereňany opustili požiarovisko po kontrole obvodu požiaroviska. Po hodine sme ešte raz zaliali kombajn vodou a následne sme sa vrátili na základňu. Počas zásahu sa traja naši členovia nadýchali splodín horenia a jeden náš člen

bol odvezený na ošetrovanie do NsP v Bojniciach. Bola poškodená aj vysokotlaková hadica vo vozidle CAS Scania. Zasahujúcim členom boli podané ochranné nápoje. Po zphotovostnení našej techniky sme sa vrátili na miesto udalosti a dohasili sme skryté ohniská. Týmto ďakujeme všetkým zúčastneným jednotkám, aj civilistom a aj nášmu starostovi za perfektnú spoluprácu.

V mene obce Bystričany veľmi pekne a úctivo ďakujeme všetkým hasičom za výbornú prácu a bleskový zásah. Ďakujeme, že im nie je ľahostajný osud druhých, že sú ochotní vždy a za akýchkoľvek okolností podať pomocnú ruku ľuďom, ktorí to v danej chvíli potrebujú.

Aj vďaka ich nasadeniu došlo len k materiálnym škodám, nie stratám na zdraví a ľudských životoch.

Text a foto: Dobrovoľný hasičský zbor obce Bystričany, obec Bystričany

Bystričany si uctili pamiatku padlých hrdinov v boji za slobodu

O slavy 78. výročia Slovenského národného povstania v Bystričanoch sa už tradične niesli v duchu spomienky na ženy a mužov, ktorí obetovali svoje životy za našu slobodu. Cestou do susedného Kamenca pod Vtáčnikom účastníci výstupu na Vtáčnik s členmi nášho Dobrovoľného hasičského zboru Bystričany hneď ráno položili vence na hroby padlých partizánov a vojakov sovietskej armády v areáli Kostola Najsvätejšej Trojice v Bystričanoch a miestneho cintorína na Vieske.

Na obed sa všetci stretli na vrchole nášho najvyššieho kopca, odkiaľ sa spoločne presunuli do areálu našej základnej školy.

Náš zástupca starostu Jozef Rybár s poslaneckým kolegom Jurajom Bartom následne ocenili najstaršieho aj najmladšieho účastníka výstupu. Večer nasledovalo slávnostné zapálenie vatry, ktorú sme venovali práve hrdinom SNP.

Ako vo svojom príhovore zdôraznil starosta Filip Lukáč, nemali by sme zabúdať na svoje dejiny, ani prekrúcať našu históriu. Naopak, mali by sme byť úprimne vďační, že na rozdiel od miliónov ľudí – aj priamo za našimi hranicami – žijeme v mieri, ktorý nie je samozrejmosťou. **ĎAKUJEME** a nezabúdajme.

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Gastro deň opäť na parádu

Jeseň sa niesla i v znamení skvelého podujatia Gastro deň obce Bystričany. I napriek zamračenému počasiu vládla super atmosféra v znamení kapustových špecialít. Desať gastro tímov si tento krát zmeralo sily pod drobnohľadom troch skvelých porotcov v zložení pán Matej Ťapajna, pani Helena Kmeťová a pani Terézia Janíková. Aj keď v kotloch, hrncoch, trúbach a na pekáčoch

dominovala tradičná kapustnica, stovky návštevníkov si mohli pochutiť aj na pirôžkoch, segedínskom guláši, zemiakových plackách a knedliach alebo zapekaných zemiakoch.

Víťazom kulinárskeho súboja i tomboly gratulujeme a všetkým vám **ĎAKUJEME** za účasť. Vidíme opäť aj v aktuálnom roku.

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Šport v Bystričanoch

Bežecké preteky The Color Run 2022

V spolupráci s priateľmi z projektu Bystričiansky okruh, našou obecnou firmou Termálne kúpalisko Chalmová, občianskym združením Capina, naším poslancekým kolegom Marekom Dobišom, jeho tímom a ďalšími partnermi sa podarilo 13. augusta 2022 zorganizovať perfektné športové podujatie The Color Run. Po dvojročnej prestávke a nočnej verzii behu v roku 2019 sme sa tento raz

v omnoho uvoľnenejšom štýle rozbehli po vlastnoručne vyzdobenej asfaltovej trati pre deti (cca 700 metrov) aj dospelých (cca 5,2 kilometra). Podujatia sa zúčastnilo vyše 100 bežcov v troch kategóriách, ktorí si užili perfektnú atmosféru farebného športového podujatia. Všetkým organizátorom veľmi pekne ďakujeme za krásne podujatie plné športovej nálady a nezabudnuteľných zážitkov.

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Bikeroom Cyklodeň na Farme pod Vtáčnikom

Začiatkom októbra 2022 sme opäť športovali. Nultý ročník stretnutia priaznivcov horskej cyklistiky v krásnom prostredí Bystričianskej doliny a jej okolia so štartom na Farme pod Vtáčnikom v Bystričanoch sa konal 1. októbra 2022 pod záštitou nášho starostu obce Filipa Lukáča. Pripravený bol Cross Country závod s dĺžkou okruhu 23 kilometrov a detský závod pre najmenších v zázemí farmy. Víťazi v jednotlivých kategóriách hlavného preteku získali vecné ceny.

Ambasádorom preteku bol 34-násobný Majster Slovenska v MTB a cyklokrose Milan Barényi. Súčasťou podujatia bolo výborné jedlo v podobe bryndzových halušiek, jahňacieho guláša a grilovaného syra. Pre deti boli pripravené zvieratá v ohradách, prehliadka farmy a ďalšie zaujímavé aktivity.

Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography

Ťažko na cvičisku, ľahko na bojisku

Lúče teplého slnka nás pomaly, ale isto vyprevadili z krásnych lúk, a tak nastal čas privítať pri krbe pani Zimu. Samozrejme, čo by sme to boli za jazdcov, ak by nás zima odradila od jazdenia. Predsa len nás všetkých schová krytá osvetlená jazdiareň, a tak neustále môžeme zlepšovať naše jazdecké zručnosti, či je zima a či tma. Nastal však čas obzrieť sa za celým rokom 2022 a zhodnotiť, čo nám priniesol a čo nás naučil.

Počas celého roka sme si neustále zdokonaľovali jazdecké zručnosti, či už v oblasti drezúrnej práce, ale i parkúru.

Malí či veľkí jazdci si vyskúšali, aké je to zdolávať prekážky z chrbta koňa. Niekomu sa to zapáčilo veľmi, iní však majú ku skokom rešpekt a radšej ich láka drezúra. Samozrejmosťou je pre nás aj jazdenie v prírode, kde si jazdci na jednej strane psychicky oddýchnu, ale na strane druhej sa naučia zdolávať aj terénne prekážky, ako potok, mostík, prechádzanie cez prekážky na zemi či vedieť zareagovať pri strete s divokou zverou. Možno pre niekoho banalita, ale pre koňa dôležitá súčasť celoživotného výcviku.

Preukázať kvalitu našich jazdeckých zručností sme náhle dostali pozvaním na verejný tréning v disciplíne Working Equitation. Working Equitation spája drezúrnu a parkúrovú prípravu s rýchlosťou, obratnosťou a zručnosťou. Táto mladá jazdecká disciplína, ktorá vznikla v štátoch Južnej Európy sa postupne rozširuje do celého sveta. Working Equitation – ako už aj samotný názov naznačuje,

vychádza z tradície pracovného jazdeckého umenia, kde kone boli využívané hlavne pre prácu na farmách a prácu s dobytkom. Na takéhoto koňa sa kládli vysoké nároky, musel byť spoľahlivý, rýchly a poslušný. Ide snáď o najkomplexnejšiu jazdeckú disciplínu, ktorá preverí prijazdenosť koňa, jeho všestrannosť, dôveru a odvahu.

Ráno 20. augusta 2022 sme nachystali koníky Fifka a Karu, zbalili si výstroj a mohli sme sa vydať na Farmu Veľký Klíž. Jazdecký areál Bystričany išli reprezentovať naše jazdkyne Nelka a Sofinka na koni Kara a Natália na koni Fifo. Po príchode na miesto si koníky obzreli areál, zoznámili sa s novými konskými kamošmi a mohlo sa ísť sedlať. Na kone a ich jazdcov boli prichystané prekážky ako mostík, býk, slalom, bránička, ulička s cúvaním či skok.

Všetko čo má preveriť jazdca, jeho zručnosti koňa ovládať, ustupovať či cúvať. Taktiež prekážky majú preveriť strach koňa a jeho dôveru voči jazdcovi. Tréning bol vedený trénerkou a jazdkyňou Lenkou Slančíkovou z Ranča Zlatý vrch Hliník nad Hronom. Tá nám všetkým presne ozrejmila, ako sa majú prekážky správne zdolávať, čo sú hodnotiace kritéria v súťaži a taktiež, ako správne postupovať pri výcviku s koníkmi.

Naše kone sa zoznámili s prekážkami a bez váhania ich prešli. Občas bolo treba pomôcť jazdkyniam zo zeme, najmä pri stranových cvikoch. Na záver sa konala dekorácia koní a každý jazdec dostal balíček s prekvapením. Aj keď nám počasie chvíľkovo neprialo a museli sa sme ísť schovať, deň sme si užili, preukázali sme naše zručnosti a najmä nazbierali nové skúsenosti a poznatky, ako ďalej pracovať s koníkmi.

Dievčatá ukázali, že sa neboja výziev, a že tréningy v hale majú zmysel, aj keď niekedy koníky vedia potrapiť. Toto všetko sme využili na Veľkom Klíži a odchádzali domov s dobrým pocitom pri srdci.

Počas jesenných prázdnin sa u nás uskutočnil jednodňový zážitkový pobyt pre deti, ktoré sa zaujímajú o koníky a svet jazdectva. Stretli sme sa tu skvelá partia ľudí – ako jazdcov, začiatočníkov, tak i nejazdcov, ktorí si chceli vyskúšať stráviť deň pri koníkoch.

Deti sa ráno museli postarať o kone – tzn. vyčistiť im stajňu, prístrešok, dať im seno a nachystať krmenie. Pre niektoré deti to bola veľká zábava, lebo bežne sa s takýmito činnosťami nestretávajú.

Vytvorili sa skupinky, kde každý člen mal niečo na starosti a vzájomne si pomáhali. Keď mali koníky čisto a plné brušká, prišlo na rad čistenie koní. Vysvetlili sme si, ako koňa česať, čo na to potrebujeme a následne si to deti sami vyskúšali. Fifo, Bely, Borka a Kara boli v siedmom nebi, koľko rúk ich masíruje a stará sa o nich. Na záver prišla na rad súťaž o najkrajšie zapletenú hrivu a chvost, pričom deti následne hlasovali, ktorá hriva a chvost je najkrajší. Potom sme si vysvetlili výstroj koníka, ako ho nasedlať a mohlo sa ísť jazdiť. Do obeda jazdili skupiny najkúsenejších detí.

Ostatné deťúrence mali možnosť vidieť týchto jazdcov, a často aj s otvorenými ústami ich pozorovali, ako rýchlo ide kôň, keď cvála. Boli pre nich inšpiráciou, že raz aj oni to môžu dokázať a lietať takto na našich belušoch. Počas dňa si detičky mohli vyskúšať jazdu bez sedla len na madlách, lonžovať koňa a samozrejme naučiť sa veľa zaujímavosti z konského sveta. Po obede nasledovali skupiny jazdcov – začiatočníkov, alebo detí, ktoré nikdy sami neovládali koňa. Naučili sa správne sedieť, držať oŕaže, dávať správne pomôcky počas jazdy a vyskúšali si základné

jazdiarenske cviky. Koníky ako profesionáli, ich spoľahlivo povozili, bez toho, aby kráčal s nimi vodič. Na záver dňa nasledovali súťaže – kreslenie, doplnovačky z konského sveta, čím deti preukázali, čo sa počas dňa naučili. Súťaže boli ukončené štafetou na jazdiarni, pričom deti súťažili v družstvách.

Pri tejto disciplíne sme sa nasmiali, až sme sa museli držať za bruchá. Krásny jesenný deň sa nám blížil ku koncu, a tak za účasti už aj rodičov sme vyhodnotili najúspešnejšie deťúrence, odovzdali diplomy a malé ceny. Za potlesku a radosti detí sme tak mohli ukončiť tento nádherný deň.

Neustále sa snažíme nielen rozvíjať jazdecké zručnosti našich jazdcov a koní, ale i zlepšovať farmu a jej okolie. V areáli sme vysadili viac ako 60 sadeníc smreka obyčajného, pribudli nové trávnaté plochy a kvietky. Pred bránou vznikol mini parčík so stromčekmi, trávou a krásnym dreveným viac ako metrovým hríbikom. Taktiež stále obohacujeme farmu novými drevenými či kamennými doplnkami, aby zapadala do tunajšieho prostredia. Stajňa sa dočkala obnovy fasády a vstup skrášľuje skalka so sochou koňa. Tieto vylepšenia nerobíme len pre seba, ale najmä vás – našich jazdcov a návštevníkov, aby ste sa u nás cítili príjemne. Teší nás, keď vidíme, že čoraz viac ľudí sa prechádza v lokalite Starej Paučice a neraz sa zastavíte počas prechádzky pozrieť aj koníky.

Rok 2022 nám teda priniesol veľa zážitkov, skúseností, a najmä nových priateľov. Bol to opäť rok plný práce, nových nápadov či vízií do budúcnosti. Dovoľte nám, vám všetkým, zaželať úspešné ukončenie roka, no najmä v zdraví a v kruhu rodiny. A pre tých, ktorí sa venujú jazdectvu: „Ať nám koně jdou!“

Text a foto: Ing. Natália Švejďová, PhD.

Poľovnícke združenie Hrádok Bystričany informuje

Opäť sa vám prihovárame prostredníctvom nášho príspevku a chceme vás informovať o dianí a vnútornom živote v našom Poľovníckom združení Hrádok Bystričany, pôsobiacom aj na pozemkoch patriacich do katastrálneho územia obce Bystričany. V administratívnej oblasti PZ zapracovalo aktuálne legislatívne zmeny do chodu v združení. Určení členovia absolvovali preškolenie súvisiace s veterinárnymi opatreniami.

Prostredníctvom zástupcov vo vyšších štruktúrach sme sa snažili pripomenovať pripravovaný zákon o poľovníctve. Aj napriek 100 ročnej histórii organizovaného poľovníctva, naše pripomienky prostredníctvom Poľovníckej komory neboli akceptované, čo bolo na škodu pripravovaného zákona. Dúfame, že pri nasledujúcom predkladaní zákona, budú akceptované pripomienky poľovníckej verejnosti.

Popri riešení legislatívnych záležitostí sa naše aktivity sústredili aj na práce v revíri. Po splnení úloh, ktoré sú potrebné pre optimálny chod v revíri, sme si mohli vychutnať vrchol poľovníckej sezóny – jeleniu a dančiu ruju. Tento rok sa ruja presunula z lesa až pri dedinu – „ruja v kukurici“. Aj občania v obci mohli počuť koncert kráľov Vtáčnika – jeleňov, ktoré vábili jelenice a súboje sokov o priazeň čriedy.

Teší nás, že v rámci selektívneho odlovu sme získali trofeje a poznatky o stave zveri, ktoré nám budú nápomocné pri ďalšom chove raticovej zveri v revíri. Poľovnícke združenie, tak ako aj po minulé roky, pristúpilo k odpredaju „diviny z dvora“. Celý proces a predaj je v súlade s platnou legislatívou a v zaujímavých cenových reláciách.

Na základe výziev, žiadosti Ministerstva pôdohospodárstva SR a Slovenskej poľovníckej komory aj naďalej venujeme

zvýšenú pozornosť lovu diviacej zveri v súvislosti s eliminovaním afrického moru ošípaných. Aktuálna deliaca čiara výskytu je R1 v žiarskej doline. Nepodceňujeme vzniknutú situáciu a naďalej pracujeme na zefektívnení opatrení. Vypracovali sme a zaregistrovali do elektronickej evidencie „vnaďisk na Slovensku“ naše vnaďiská, vytvorené v rámci prijatých opatrení. Zabezpečili sme časť vnaďisk automatickými dávkovačmi a monitorovacími

zariadeniami, čo zefektívnilo samotné znižovanie populácie. V roku 2021 bolo v rámci Slovenska odlovené cez 72 000 ks, spolu s úhynom úbytok tvoril cez 76 000 ks. Vzhľadom na zmenu podmienok lovu, chcem touto cestou upozorniť občanov na zvýšené aktivity členov v revíri a požiadať občanov o zvýšenú pozornosť pri pohybe vo večerných a nočných hodinách v revíri mimo chodníkov a ciest. Členovia PZ momentálne pripravujú hájenie poľnohospodárskych kultúr, aby sa minimalizovali škody zverou, vytváraním odvádzacích stanovišť a príprave pachových ohradníkov, s ktorými máme uspokojivé skúsenosti z predošlých rokov.

Nesmieme zabudnúť, teraz už na neoddeliteľnú súčasť nášho revíru, medveďa hnedého. Ich počet sa v revíri rozrástol. Pohyb bol zaznamenaný aj v poľnohospodárskych kultúrach v okolí obce, po zbere kultúr sa jedince presunuli do oblasti lesa, kde momentálne monitorujeme ich pohyb ešte aj v decembri. Ich aktivity nepoukazujú prípravu na zimný spánok, takže medvede v zime už nespia, ako sa hovorievalo „spí ako medveď v zime“. Poľovníctvo je kultúrne dedičstvo ľudstva, jeho cieľom je trvalo udržateľná, rozumná a cieľavedomá starostlivosť o voľne žijúcu zver, preto sa našou činnosťou snažíme naplniť tento obsah a veríme, že poľovníctvo má zmysel.

Text a foto: Peter Obžera – predseda PZ Hrádok Bystričany

Novinky z TJ Dynamo Bystričany

Dňa 29. apríla 2022 sa v kultúrnom dome uskutočnila VČS TJ Dynamo Bystričany. Schôdze sa zúčastnil starosta obce Bystričany p. Filip Lukáč a 25 členov z radov funkcionárov, hráčov a fanúšikov Dynama.

Dňa 10. júna 2022 sa nám splnil veľký sen, keď nám starosta obce zakúpil novú kosačku na kosenie trávniku. Touto cestou sa mu chceme poďakovať, nakoľko si môžeme kosiť ihrisko sami a nemusíme o to žiadať zamestnancov OcÚ, ktorí nám vždy ochotne pomohli.

Dňa 25. júna 2022 získali naši dorastenci pod vedením trénerov Tomáša Bartu a Martina Rendeka krásny úspech, keď v poslednom kole zvíťazili vo Veľkých Uherciach 6:3 a stali sa majstrami oblasti kategórie U19 v sezóne 2021/2022.

Nedá mi nespomenúť predposledný zápas, v ktorom sme hostili veľkého aspiranta na titul dorastencov Žabokriek nad Nitrou. Pred neskutočnou návštevou, keď zápas sledovalo 250 ľudí, mali diváci možnosť sledovať veľmi kvalitné stretnutie, v ktorom sme po polčase 1:1 strhli víťazstvo na našu stranu, keď po štandardnej situácii v nadstavenom čase sa hlavou presadil náš dvojgólový strelec Maroš Kotrík. Trénerom a hlavne hráčom gratulujeme za tento pekný úspech pre naše železné Dynamo a pre našu obec Bystričany.

Ako každoročne aj tento rok sme začiatkom júla, dňa 2. júla 2022 zorganizovali v spolupráci so športovou komisiou Uličný turnaj o pohár starostu obce Bystričany.

Turnaja sa opäť zúčastnilo všetkých päť tradičných mužstiev. Konečné umiestnenie turnaja:

1. miesto: Pastierička
2. miesto: Cintorínka
3. miesto: Patočina
4. miesto: Capina
5. miesto: Chalmová

Po turnaji sme sa všetci zabavili pri hudbe, ktorú nám obstaral ako každoročne DJ Majo Švec. Bystričany ostatný rok žili kultúrou. V rámci Kultúrneho leta dňa 8. júla 2022 vystúpila hudobná skupina Ontário na centrálnom námestí pred OcÚ. Dynamo ponúkalo zúčastneným ľuďom malé občerstvenie.

V sobotu dňa 13. augusta 2022 sa v našej obci konalo tradičné stretnutie Viesky na Slovensku. Zúčastnili sme sa varenia gulášu na kúpalisku v Chalmovej pre zúčastnených návštevníkov. Poobede na hlavnom programe v areáli ZŠ Bystričany sme prevzali ocenenie Bystričiansky štvorlístok za aktívnu prácu v oblasti športu. Ďakujeme.

Sme veľmi radi, že v letných mesiacoch sme dokončili práce na zveľadení našej tribúny. Urobila sa nová fasáda na budove a namontovali sme 101 ks plastových sedačiek vo farbách našej obce.

Dňa 27. augusta 2022 sa ako každoročne konal výstup na Vtáčnik. Tentoraz sa oslavy 78. výročia SNP konali v areáli ZŠ v Bystričanoch, kde bola večer slávnostne zapálená Vatra zvrchovanosti. Dynamo sa ako tradične postaralo o guláš pre turistov a pokračovalo v zabezpečení občerstvenia počas tanečnej zábavy.

Tento rok sa Gastrodni v obci Bystričany niesli v znamení jedál z kapusty. Za Dynamo sa akcie zúčastnil trojčlenný tím, a to Janka Matiašková, Ján Kuzma a František Barta. Predaj zabezpečovala Janka Radosová. Popredné priečky sme neobsadili, ale teší nás, že všetkých 60 litrov sa minulo. Dňa 24. septembra 2022 sa na majstrovskom futbalovom zápase v Kamenci pod Vtáčnikom predstavili v drese Dynamo dve nové posily z Južnej Ameriky.

Uile Carvalho Da Silva a Lucas Ronald Da Conceicao odohrali za železné Dynamo sedem majstrovských stretnutí a pred posledným stretnutím jesennej časti sa museli vrátiť do rodnej Brazílie. Dúfame, že v jarnej časti nás opäť posilnia.

V sobotu 10. decembra 2022 sme sa zúčastnili Vianočných trhov, kde sme návštevníkov ponúkali kapustnicu, klobásky, hranolky, punč a varené víno. Dúfame, že aj my sme svojou troškou prispeli k vynikajúcej vianočnej atmosfére.

Na záver roka 2022 sme sa na Dyname rozhodli založiť novú tradíciu. Chceli by sme sa poďakovať všetkým našim verným fanúšikom, sponzorom, priateľom a rodičom našich mladých nádejí, a to takou formou, že 30. decembra 2022 sme sa všetci stretli na našom futbalovom ihrisku, kde o 14.00 hod sa odohral zápas všetkých vekových kategórií medzi sebou spolu. Bolo pripravené občerstvenie, dobrá hudba a zábava.

*Text: František Barta
Foto: ABO Photography*

Potulky po Bystričianskom chotári

Začal sa krásny nedeľný polooblačný deň 16. októbra 2022. Po raňajšej rutine a odšľavovaní živej potravy – ovocia a zeleninky, pobalení sme vyrazili z domu spolu s Monikou, Lubkou a Marekom. Dnes sme mali na pláne dokončiť čistenie a obnovu značkovania turistickej trasy z Oslían na Rúbaný vrch. Teraz zostalo už len z Buchlova na Rúbaný vrch. Predošlé kilometre sme spravili na trikrát.

Z Oslían námestia sám na bicykli na Lubienskú otočnu autobusu jeden deň a naspäť po Bojnickom cyklookruhu na Sytárkou a domov.

Potom ďalší víkend z Lubianky na Žarnov. Nasledujúci víkend Žarnov po Buchlov. A dnes sa to budeme snažiť dokončiť. Autom sme sa vyviezli na Sekaniny na kraji hory a počkali sme na ďalších troch: Marcelku, Hanku a Peťa.

Presadli do môjho a s povolením na vjazd do lesa sme sa vybrali autom cez našu krásnu Bystričiansku dolinu na Horný dom a tam doprava, smer Zadná lúka.

Tento presun na miesto nám ušetril hodinu času, ktorá sa nám hodila večer, keď sme sa už potme vracali naspäť. Povyskakovali sme z autíčka, pobrali ruksaky, farbičky, mačety a začali sme čistiť a značkovať smerom k Buchlovu. Je už krásna jeseň a hory hrajú všetkými farbami ako na obraze. Postupne sa dostávame pod skalú do rokliny na krátke rebríky. Treba opatrne rebríky sú síce krátke, ale dosť kolmé a iba opreté.

Postupujeme roklinou a pri obnove starších značiek a kefovaní skaly, cítim pre mňa nádhernú vôňu kameňa, ktorá má vždy fascinuje a vyvoláva spomienky s prácou a štiepaním kameňa na našej krásnej zeleninovej kamennej pivnici.

Ale ďalej maľujeme a v roklíne s Marekom.

Postupne prekonávame nádhernú roklínu a vyliezame po štyroch hore a na vyhlíadku meníme značky na trojuholníky vo farbe trasy v bielom poli.

A na vrchole vyhlíadky sme stretli turistov, ktorí sa ako my kochali krásnymi výhľadmi dookola. Vidieť Vtáčnik, Horné a Stredné Kostolíky, Hrádok, Kamenčiansky kameňolom... A tu sme všetci, ktorí čistíme a obnovujeme značenie na žltej trase Buchlov – Rúbaný vrch.

Po fotení sme sa vrátili na Zadnú lúku pri ohnisko. Ja som si zabehol v rámci tréningu na Spartan a pokiaľ prišli ostatní priatelia, ktorých som poprosil aby cestou naspäť VZ dolnej časti pritiahli pár suchých konárov, ja som zatiaľ vyčistil ohnisko. Vyšlo to super, keď prišli, už horelo a po priložení doneseného dreva sme si spravili opekačku.

Keď sú plné brušká, tak sa lepšie cítíme a pokračujeme smer Rúbaný vrch. Všimol som si tabuľku „Voda 5 minút“. Tak Peťo s Marcelkou preverili, či je tam funkčná studnička a hneď ju aj prečistili. Lubka obsekala konáre mačetau a my s Marekom sme namaľovali príslušným smerom značky k výbornej vodičke na strede Zadnej lúky. Z cesty sa odrážame doprava a po hrebeni postupne stúpame a čistíme a maľujeme chodník. Dievčence samozrejme pri našom tempe hľadajú aj hríbiky na večeru.

Po strmom stúpaní prichádzame ku krásnej vyhladke, ktorú tak isto vyznačujeme príslušnými trojuholníkovými značkami. Postupne značujeme a čistíme po hrebeni chodník, ktorý delí Bystričiansku a Lomskú dolinu (Hornoveská dolina). Krásny výlet s dobrovoľníkmi sme dopracovali až na Rúbaný vrch.

Z Rúbaneho vrchu sme sa vrátili naspäť chvíľku po chodníku a potom sme sa napojili na cesty, ktoré nás priviedli až na Zadnú lúku. Potom autíčko už po tme dole dolinou na Sekaniny, kde sme sa rozlúčili s priateľmi, ktorí nám pomáhali Marcelkou, Hankou a Peťom. Aj týmto článkom chcem všetkým poďakovať za krásne spoločné zážitky a pomoc pri čistení a značkovaní trasy po hrane Bystričianskej doliny. Mali sme pekné počasie, ešte krajšie výhľady a výbornú opekačku.

Text a foto: Ján Ďurica

Foto: ABO Photography

A photograph of a man in a dark suit and tie singing into a microphone on a stage. He is pointing towards the audience. In the background, a drummer is playing a drum set. The stage is lit with green light, and there is a large map on the wall behind them. The text "Kultúra v obci" is overlaid in white at the bottom left.

Kultúra v obci

Kultúrne leto 2022 v Bystričanoch

Počas letných mesiacov 2022 sme sa viackrát stretli v centre obce pri príjemnom kultúrnom a sprievodom programe. Snažili sme sa zostaviť podujatia tak, aby upútali všetky vekové kategórie. Na námestí pred obecným úradom nám naši šikovní hasiči pripravili chutné občerstvenie, do nálady hrala kapela Duo Rytmus z Oslian a animátori zabávali našich najmenších. V týchto aktivitách plánujeme pokračovať aj v lete v roku 2023.

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Letné slávnosti v Bystričanoch

Počas druhého augustového víkendu 2022 sa v obci Bystričany konala akcia roka! Letné slávnosti a ich bohatý a pestrý program prilákal do areálu základnej školy mnoho z vás. Veríme, že ste si užili skvelé podujatie plné hudby, dobrej zábavy, jedla, umenia, priateľských stretnutí a rozhovorov. Akcia dopadla viac než na výbornú a hodový víkend podržalo aj príjemné augustové počasie. Parádny piatkový program otvorilo Divadlo na hojdačke pokračovali chlapci zo skvelej Ľudovej hudby Borovienka z Lančára, dav roztancovala kapela Homosapiens a piatkovým headlinerom bola naša domáca Hudobná skupina Anima. Večer ukončil DJ Mathias.

Sobotňajší deň sme otvorili parádnym sprievodom obcou, na čele ktorého išli naši vlajkonosiči z Dobrovoľného hasičského zboru Bystričany. Do sprievodu sa zapojili aj veselí chodúliari a neskutočnú atmosféru mu dodala Bubnová show Campana Batucada! Viac ako 500 členný sprievod obcou vyvolal neskutočne pozitívne emócie a ohlasy. Zapojili sa do neho aj naši priatelia z Viesok, nakoľko v tento deň sa konal aj 14. ročník Stretnutia Viesok. Hostia ocenili pohostinnosť našich obyvateľov, ktorí ich po ceste vítali s občerstvením. Sprievod napokon dorazil do areálu základnej školy, kde sme otvorili sobotňajší program odovzdávaním ocenenia Bystričiansky štvorlístok.

O 14. ročníku Stretnutia Viesok a laureátoch ocenenia Bystričiansky štvorlístok informujeme v samostatných článkoch. Sobotňajší hudobný program otvorila Ľudová hudba Fidlikanti, podujatie pokračovalo najväčšími svetovými i slovenskými hitmi v podaní kapely Stay Tuned. Zlatý klinec hodového víkendu bol jednoznačne koncert kapely Vidiek na čele so skvelým Jankom Kuricom. Večer ukončil diskotékou DJ Kajo. Celým víkendom nás sprevádzala moderátorka z Rádia Expres Oli Džupinková.

Počas podujatia sme otvorili i výstavu našich šikovných spoluobčanov Michala a Petry Bártových v priestoroch základnej školy. Michal sa okrem toho postaral aj o remeselný trh so šikovnými ľudovými umelcami a ich výtvormi. Počas celého podujatia sa o naše plné žalúdky a pitný režim starali naši priatelia, podnikatelia s vynikajúcou ponukou občerstvenia. Ďakujeme za vašu účasť a neskutočne pozitívne ohlasy!

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Viesky ČeskoSlovenska opäť v Bystričanoch

Po dlhých 13. rokoch sa Viesky a Visky ČeskoSlovenska opäť stretli v našej obci, aby si spoločne užili pohodu s priateľmi, skvelú zábavu aj športové zápolenie spojené so zdravou rivalitou. V obci Bystričany sme v rámci nášho hodového víkendu spojili sily aj s kolegami z Termálneho kúpaliska Chalmová, kde sme hneď ráno, v sobotu 13. augusta 2022, odštartovali nabitý program.

Nádherný farebný The Color Run, či tanec zumba priamo v bazénoch s liečivou vodou z hĺbky nášho banického regiónu doplnili petang, šípky aj strelba zo vzduchovky. Chýbať samozrejme nemohla ani dobrá hudba, chutné jedlo a najmä množstvo zábavy.

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Bystričiansky štvorlístok 2022

V sobotu, 13. augusta 2022, sme na podujatí Letné slávnosti v obci Bystričany odovzdávali ocenenia Bystričiansky štvorlístok. Túto krásnu tradíciu, tradíciu odovzdávania ocenení, obec započala v roku 2021. Štvorlístok – symbol šťastia, dostali jednotlivci a kolektívy, ktorí pre nás a našu obec predstavujú skutočné šťastie.

Šťastie v tom, že obecnú komunitu obohacujú, posúvajú pred, pomáhajú nám, inšpirujú ostatných... Či už svojou prácou, svojím prístupom, aktivitou, pomocou druhým, svojím životným príbehom hodným obdivu...

Ocenenia navrhol a vytvoril akademický umelec, sklenár Peter Ďuriš. Tie si z rúk starostu obce Filipa Lukáča a jeho zástupcu Jozefa Rybára prebrali títo laureáti:

Docent Jozef Jakál, doktor vied Pán Jozef Jakál je významný slovenský geograf, geomorfológ a speleológ. Vyštudoval Fyzickú geografiu na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Dlhé roky pôsobil v Slovenskej akadémii vied v Bratislave. Taktiež bol riaditeľom Správy slovenských jaskýň v Liptovskom Mikuláši a pedagógom na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského. Je čestný člen Slovenskej speleologickej spoločnosti, Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV a komisie Carpatho-Balkan Geomorphological Commission, je zakladajúci predseda Asociácie slovenských geomorfológov. Je autorom a spoluautorom desiatich knižných publikácií a mnohých štúdií a prác v domácich a zahraničných vedeckých časopisoch a zborníkoch.

Je držiteľom významných ocenení a v auguste 2022 k nim pribudlo aj ocenenie Bystričiansky štvorlístok. Pánovi docentovi Jakálovi patrí za významný vedecký prínos v oblasti geografie, geomorfológie a speleológie.

Magisterka Ľubica Kršková
Viac ako 20 rokov ako členka Zboru pre občianske záležitosti obce Bystričany odovzdávala ocenenia obyvateľom a v lete 2022 si jedno z rúk starostu a jeho zástupcu prevezala i ona samotná. Pani Ľubica Kršková pôsobila 42 rokov ako učiteľka na Základnej škole v Bystričanoch, vyučovala ruský jazyk, občiansku, hudobnú a pracovnú výchovu. Okrem pedagogickej činnosti sa venovala i tej výchovnej v školskom klube detí ako skupinová vedúca. Okrem iných pracovala s nadanými a talentovanými žiakmi. Vyše desať rokov viedla kurzy spoločenských tancov. Viac ako 20 rokov viedla školský Folklórny súbor Bystričan. Nedá sa nespomenúť Spevokol Nádej a s jej menom je spätá aj spevácka súťaž Repete, neskôr Bystričiansky slávik, ktorú začala organizovať koncom 80. rokov.

Počas desiatich ročníkov súťažou prešlo viac ako 100 speváčok a spevákov. Podujatie sa stalo v obci veľmi populárnym, obyvatelia sa naň tešili a vo veľkom ho navštevovali. Pre obyvateľov taktiež pani Kršková dlhé roky v predvečer prvého mája spoluorganizovala podujatie Sadenie májov. Pani Ľubica Kršková si ocenenie Bystričiansky štvorlístok prebrala za dlhoročnú občiansku a umeleckú činnosť a za prácu s nadanou mládežou v obci Bystričany.

Helena Kmeťová

Kultúrnička, kronikárka, bývala poslankyňa, rečníčka na obradoch, na smútočných rozlúčkach, organizátorka kultúrnych podujatí, pedagogická pracovníčka – vychovateľka. To je pani Helena Kmeťová. Na základnej škole sa zaslúžila o oživenie a rozvoj tradícií detského a mládežníckeho divadla. V obci zhotovuje slávnostné zápisy z obradov do pamätnej knihy. Taktiež pôsobila ako dlhoročná kronikárka obce. S pozornosťou, precíznosťou a nepochybne s láskou k obci zapisovala každú významnú udalosť, ktorá sa v nej odohrala. Svoje dlhoročné kronikárske zápisy zúročila v roku 2010, keď sa stala spoluautorkou historicky prvej knižnej publikácie, monografie obce, s názvom Bystričany – dianie v obci od prvopočiatkov.

Aj aktuálne v seniorskom veku sa venuje spoluobčanom združeným v miestnej organizácii Jednoty dôchodcov. Od roku 2008 až doposiaľ vedie ženskú spevácku skupinu Bystričianka. Je zakladateľkou a kurátorkou malého múzea – Pamätnej izby tradícií obce Bystričany. Ocenenie Bystričiansky štvorlístok pani Helene Kmeťovej patrí za celoživotný prínos a rozvoj rôznych odvetví kultúrneho života v obci Bystričany.

Michal Barta

Rezbár Michal Barta sa svojmu remeslu venuje takmer 40 rokov. Z dreva dokáže svojimi šikovnými rukami pomocou dláta, píly a brúsky vykúzlif skutočné umelecké diela. Pre jeho tvorbu je typické výrazné plastické cítenie. Svoje diela nevyrezáva typovo jednotne, zachováva charakteristický individuálny výraz. Každé jeho dielo je originálne a unikátne. Jeho sochy nájdete v zbierkach vo všetkých európskych štátoch, v Spojených štátoch amerických, v Kanade, Austrálii, Kuvajte, Venezuele, v arabských krajinách... V lete 2022 majster rezbár a sochár získal sklenenú sochu, ktorá symbolizuje ocenenie Bystričiansky štvorlístok. Obec mu ju udelila za celoživotnú umeleckú činnosť a za skultúrňovanie verejného priestoru nielen v obci Bystričany, ale v celom regióne.

Telovýchovná jednota Dynamo Bystričany

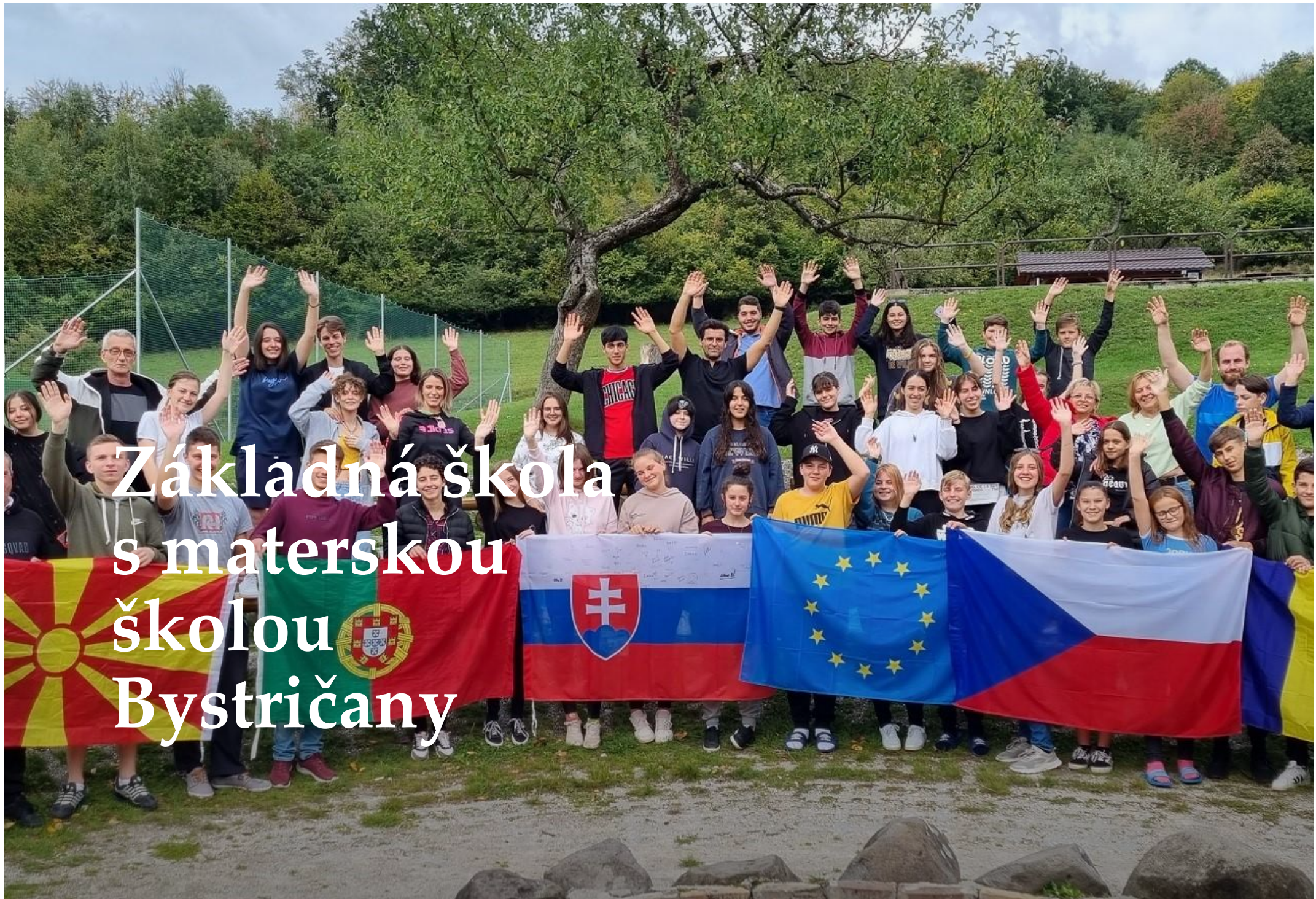
Začiatky futbalu v Bystričanoch sa spájajú so študentmi prievidského gymnázia, ktorí na začiatku 30. rokov minulého storočia začali hrať zápasy podľa pravidiel. Ako prvé ihrisko poslúžila lúka pri ceste do kúpeľa v Chalmovej. Keď v roku 1934 priniesli bratia Obžerovci z Prahy koženú futbalovú loptu, založili Bystričanci prvý futbalový klub Bystričany-Chalmová. Od roku 1940 sa začal futbal hrať na ihrisku pri cintoríne. Prešlo mnoho rokov, desaťročí, na trávniku sa vystriedalo mnoho hráčov a trénerov, TJ Dynamo Bystričany je počas celej tejto dlhej doby silnou a pevnou súčasťou našej obecnej komunity. Dnes je TJ Dynamo Bystričany moderným futbalovým klubom, ktorý má svojich skalných priaznivcov a fanúšikov, v našom obecnom živote má svoje nezastupiteľné miesto.

S hrdosťou a cťou reprezentuje našu obec, aktívne pracuje s deťmi a mládežou, ktorých už v útlom veku pobáda k aktívnemu životnému štýlu. Ocenenie Bystričiansky štvorlístok bolo Telovýchovnej jednote Dynamo Bystričany udelené pri príležitosti 95. výročia založenia. Ocenenie členom TJ Dynamo patrí za reprezentáciu obce Bystričany, za neúnavnú prácu s deťmi a mládežou a za popularizáciu športu a pohybu. Ocenenie na slávnostnom odovzdávaní Bystričianskeho štvorlístka prevzal predseda TJ Dynamo Bystričany František Barta.

Laureátom ocenenia Bystričiansky štvorlístok 2022 srdečne blahoželáme a ďakujeme za ich obdivuhodnú prácu. Už teraz sa tešíme na laureátov aktuálneho roka.

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Základná škola
s materskou
škoulou
Bystričany

Základná škola v školskom roku 2021/2022

Školský rok 2021/2022 prebiehal ešte stále v tieni protipandemických opatrení, ovplyvňujúcich bežný chod školy aj všetky činnosti súvisiace s vyučovacím procesom a mimoškolskými aktivitami. Obmedzenia boli postupne odstraňované, prezenčné vyučovanie bolo prerušené len v 1. polroku v niektorých triedach, v 2. polroku sa už dištančne vzdelávali len žiaci s nariadenou karanténou. Novinkou bolo poskytovanie domácich antigénových testov pre žiakov, ktorých rodičia prejavili o ne záujem, prostredníctvom školy. Základnú školu navštevovalo 121 žiakov (údaj k 30. júnu 2022), z toho desiatim bolo povolené plnenie povinnej školskej dochádzky v zahraničí. Škola je plnoorganizovaná s deviatimi

triedami a dvomi oddeleniami školského klubu detí. V základnej škole pracovalo 17 pedagogických zamestnancov, z nich boli traja asistenti učiteľa a jeden špeciálny pedagóg, na ktorých škola získala finančné prostriedky z rôznych grantových schém. Nepedagogických zamestnancov bolo deväť, z toho štyria v školskej jedálni, traja prevádzkoví a dvaja ekonomickí zamestnanci. V škole umožňujeme aj umelecké vzdelávanie našich žiakov prostredníctvom elokovaných pracovísk dvoch škôl: hudobný odbor otvára Súkromná základná umelecká škola Prievidza a výtvarný odbor Súkromná základná umelecká škola Ars Academy Veľké Uherce.

Projekt Erasmus+, účastníci kempu na Slovensku, Horná Ves.

Kľúčovou aktivitou školy bolo naplnenie a ukončenie projektu Erasmus+ prebiehajúceho v rokoch 2020 – 2022. Súčasťou projektových aktivít bol workshop pre pedagógov zameraný na tréning zručností v oblasti rozpoznávania šikanovania medzi deťmi a v rodinnom prostredí, ktorý sa začiatkom septembra 2021 konal v partnerskej škole v Skopje (Severné Macedónsko). Prvýkrát sme sa všetci stretli na Slovensku na prelome septembra a októbra 2021 na desaťdňovom pobyte, počas ktorého sa veľmi intenzívne pracovalo na výstupoch projektu.

Okrem toho boli dni v kempe naplnené vzájomným spoznávaním účastníkov, športovými hrami, tvorivými dielňami a návštevou viacerých zaujímavých miest na hornej Nitre aj vo vzdialenejších kútoch Slovenska. Naši zahraniční hostia navštívili základnú školu a obec Bystričany, kde boli počas návštevy prijatí starostom obce Mgr. Filipom Lukáčom v obradnej miestnosti. Na druhý kemp pre žiakov zo zúčastnených škôl vycestovali v apríli 2022 siedmi žiaci a dvaja pedagógovia do partnerskej školy v mestečku Barcelos v Portugalsku.

Žiaci ZŠ na prehliadke mesta Porto počas kempu v Portugalsku.

Tu účastníci dokončili tvorivú prácu na projekte, a navštívili mestá Porto, Braga, Barcelos s veľmi zaujímavou históriou a tradíciami. Záverečným stretnutím a vyvrcholením projektových aktivít bola medzinárodná konferencia v júni 2022 v Bukurešti (Rumunsko), na ktorej zúčastnené školy prezentovali výsledky projektu. Realizácia projektu v programe Erasmus+ umožnila pedagógom i žiakom aktívnu účasť na workshopoch aj medzinárodných mobilitách,

počas ktorých sme si overili, že zručnosti a schopnosti našich žiakov sú porovnateľné s ich rovesníkmi v zahraničí. Pedagógovia získali cenné skúsenosti nielen v oblasti riešenia závažnej témy šikanovania, ale aj v práci na takomto rozsiahlom projekte s medzinárodnou účasťou. Ukončením tohto projektu sa však naša práca v oblasti medzinárodnej spolupráce nekončí.

V ďalších rokoch plánujeme získať akreditáciu programu Erasmus+ a aktívne sa zúčastniť na niektorom z ďalších projektov, aby sme pokračovali v rozvíjaní komunikačných a iných zručností žiakov i pedagógov školy. Za spoluprácu a podporu pri realizácii všetkých aktivít projektu ďakujeme vedeniu obce, rodičovskému združeniu a občanom obce.

Ďalším projektovým programom, ktorý aktuálne prebieha v základnej škole, je O2 Športová akadémia Mateja Tótha. O účasť v akadémii sa škola prihlásila a získala ju víťazstvom v hlasovaní medzi prihlásenými školami v Trenčianskom kraji v kategórii do 200 žiakov Spoločným stupňovaným úsilím sme napokon získali a rozbehli tento ročný program pre žiakov 1. – 4. ročníka zameraný na rozvoj všestranných športových a pohybových zručností.

Súčasťou programu bolo aj vzdelávanie pre pedagógov škôl, v ktorom mohli získať nové námety na prácu počas tréningov akadémie. Ďakujeme všetkým, ktorí podporili školu v hlasovaní, a nebolo ich vôbec málo! Žiaci, zamestnanci školy, blízke i vzdialené rodiny, občania aj celkom cudzí a neznámi ľudia, ktorých sme postupne oslovovali, tí všetci nám pomohli pri získaní novej dôležitej aktivity pre žiakov školy.

Projekt Erasmus+, účastníci kempu na Slovensku, Horná Ves.

Dve oddelenia školského klubu detí pre žiakov 1. – 5. ročníka pracovali tiež s obmedzeniami vyplývajúcimi zo školského semafora. Postupne sa s uvoľňovaním týchto opatrení rozširoval okruh aktivít pre najmenších žiakov. Na jeseň 2021 bol záujem sústredený na tvorenie z ovocia a zeleniny a iné jesenné tvorivé aktivity, zavŕšené veselou halloweenskou párty. Zima bola síce skúpa na sneh, ale zimné a vianočné hry si deti užili na školskom dvore aj v klube. Na jar sa časť činnosti klubárov presunula aj do exteriéru, deti sa hrali na školskom dvore a na ihriskách. Pozornosť venovali aj vzdelávacím a čitateľským aktivitám, besedám, umeleckým a tvorivým činnostiam.

Napriek rôznym obmedzeniam ovplyvňujúcim bežný chod školy sme dokázali počas celého školského roka pripraviť a uskutočniť viacero zaujímavých aktivít. Prispôsobili sme sa pokynom tzv. školského semaforu a organizovali sme rôzne akcie pre menšie skupiny detí.

Viacero zaujímavých podujatí s hlavným cieľom rozvíjať čitateľskú gramotnosť sa uskutočnilo v školskej knižnici. V októbri bolo v knižnici živo počas podujatí v rámci mesiaca školských knižníc. Najmenšie deti sa v knižnici zabavili aj zahrli rozprávku a stretli sa aj so seniormi. Školská knižnica sa zúčastnila súťaže O najkrajšie podujatie školskej knižnice a programu Záložka do knihy spája školy. Aj tradičný máj ako čas lásky sa v knižnici odzrkadlil v podobe lásky ku knihám ďalšími pútavými akciami.

Počas celého školského roka sme pokračovali v obľúbených aktivitách zameraných na rozvoj kompetencií a zručností v oblasti čitateľskej a finančnej gramotnosti – Deň eura, Deň sporenia, Deň školských knižníc. Neopomenuli sme ani environmentálne činnosti počas Dňa Zeme a rôznych brigád v areáli školy.

Po prvýkrát sme sa zapojili do darcovského programu Kolko lásky sa zmesť do krabice od topánok a pre seniorov v domovoch dôchodcov pripravili deti v triedach balíčky s vianočnými darčekom.

Celoplošné testovanie žiakov 9. a 5. ročníka sa po minuloročnej prestávke uskutočnilo prezenčnou formou. Deviataci boli v oboch testovaných predmetoch (slovenský jazyk, matematika) lepší ako slovenský priemer: slovenský jazyk a literatúra 70,8 % (priemer SR 59,1 %), priemerná úspešnosť v matematike 58,1 % (priemer SR 53,2 %). Výsledky testovania žiakov 5. ročníka: slovenský jazyk a literatúra 69,0 % (priemer SR 69,2 %), matematika 63,7 % (priemer SR 61,0 %). Testovanie Komparo sme uskutočnili s finančnou podporou rodičovského združenia pre žiakov 4., 5., 8., a 9. ročníka s cieľom sledovať pokroky žiakov a pripraviť ich na celoslovenské testovanie.

Úspešne sme sa zapojili takmer do všetkých vedomostných súťaží a olympiád, ktoré boli určené pre žiakov 5. – 9. ročníka. Niektoré z nich sa konali ešte online formou, viacero bolo už prezenčne. Úspešní riešitelia vedomostných súťaží a olympiád vyšších kôl súťaží vo svojich kategóriách: Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry – okresné kolo: Adam Barta 2. miesto. Technická olympiáda – okresné kolo: Martin Kiripolský, Adam Barta (tím) 7. miesto. Dejepisná olympiáda – okresné kolo: Jakub Hruboš 4. miesto, Adam Barta 6. miesto, Nela Bartová 8. miesto, Ema Mazánová 8. miesto, Martin Kiripolský 9. miesto, Adriana Bartová 13. miesto. Geografická olympiáda – okresné kolo: Martin Kiripolský 5. miesto, Eliška Plevková 15. miesto, Jakub Hruboš 20. miesto, Samuel Dodok 22. miesto, Adam Barta 25. miesto, Zoja Dadová 25. miesto, Nela Bartová 35. miesto. Fyzikálna olympiáda – okresné kolo: Adam Barta 4. miesto.

Matematický klokan – slovenské kolo: Oliver Pindroch, Jakub Hruboš.

Informatická olympiáda – slovenské kolo: Štefan Humaj, Nela Bartová, Adriana Bartová, Filip Pastierik.

Matematická olympiáda – okresné kolo: Zoja Dadová 7. miesto, Jakub Hruboš 7. miesto.

Všetkovedko – slovenské kolo: Tobiáš Plachý, Libor Plevka.

Expert geniality show – slovenské kolo: Ema Šteinerová, Adam Barta, Jakub Hruboš.

Chemická olympiáda – Adam Barta okresné kolo 12. miesto, krajské kolo 25. miesto.

Biologická olympiáda – kategória D, okresné kolo: Matúš Gálus 2. miesto, Eliška Plevková 17.

miesto. Kategória E, okresné kolo: Ema Šteinerová 1. miesto, krajské kolo: 2. miesto. Úspešný tím v športových súťažiach:

Malý futbal – okresné kolo: Vanesa Kováčiková, Ida Galbavá, Rebeka Matiašková, Lucia Mištinová, Zoja Dadová, Natália Birošíková, Ema Kobesová, Sabína Bartová.

Iné súťaže:

Prievidzská kytica – okresné kolo: Ema Šteinerová 3. miesto.

Pokračovali sme v modernizácii tried, odborných učebni a ďalších priestorov školy. Po úpravách školského areálu v minulých rokoch sme pozornosť sústredili na vnútorné vybavenie. Vďaka sponzorskému daru sme počas školského roka na hodinách techniky vyrobili niekoľko lavíc z paliet, ktoré spolu s knižnými policami vytvorili na chodbách relaxačno-čitateľské kútiky. V školských kluboch detí pribudol nový nábytok a do jednej triedy interaktívna tabuľa s príslušenstvom.

Ďakujeme za spoluprácu a podporu počas celého školského roka vedeniu obce Bystričany, rodičovskému združeniu, miestnym organizáciám, združeniam a občanom obce.

Text: PaedDr. Ivana Plachá, PhD.

Foto: ZŠ Bystričany

Obecná knižnica informuje

„Kniha je najlepší priateľ človeka, ale bez knižnice by si toto priateľstvo mnohí nevyčutnali.“

Obecná knižnica je verejná knižnica osvetového charakteru, ktorú zriaďuje a financuje obec Bystričany zo svojho rozpočtu s cieľom zabezpečiť uspokojenie čitateľských potrieb obyvateľov obce. Obecná a školská knižnica je zlúčená do jedného celku a je zriadená v telocvični pri

základnej škole s materskou školou. Je súčasťou regionálneho - informačného centra obce. Čitatelia majú možnosť širokého výberu krásnej i náučnej literatúry. Knižnica má významnú úlohu v oblasti vzdelávania obyvateľov našej obce.

Poskytuje knižničné a informačné služby čitateľom. Čitatelia si majú možnosť vybrať najnovšie tituly románov pre ženy, historické romány, vybrať si môžu milovníci kuchárskeho umenia, domáci majstri, chovatelia, záhradkári, pre deti sú k dispozícii poučné encyklopédie a široký výber rozprávok.

Knižnica úzko spolupracuje so základnou a materskou školou ako aj s miestnymi organizáciami ako klubom dôchodcov, s členmi COOP Jednota. Obecnú knižnicu deti navštevujú aj osobne, ale aj hromadne počas školského vyučovania so svojimi učiteľmi. S knihami sa zoznamujú aj naši najmenší v materskej škole, ktorí aj keď ešte nevedia čítať, v knižnici sa im veľmi páči. Medzi ďalšie pravidelné aktivity knižnice patrí bábkové divadlo pre našich najmenších, súťaže, kvízy pre žiakov základnej školy, besedy, prednášky, diskusie pre dôchodcov, podujatia zamerané na poznávanie a prezentovanie kultúry rozličných etníc.

Zodpovedný pracovník za obecnú knižnicu je p. Katarína Pastieriková. Obecná knižnica je otvorená každý pondelok od 14:00 – 18:00 hod. Zodpovedný pracovník za žiacku knižnicu je Mgr. Zuzana Horniaková. Žiacka knižnica je otvorená každý utorok od 12:30 – 14:30 hod.

Výpožičný poriadok: Čitateľom knižnice sa môže stať každý obyvateľ obce. Registračný poplatok je 1,00 €. Výpožičná doba je stanovená na tri mesiace, čitateľ má právo vypožičať si najviac päť knižných titulov. Za každé predĺženie tejto lehoty o ďalší mesiac sa účtuje poplatok 0,50 €.

Milí spoluobčania, milé spoluobčianky, radi vás privítame v našej knižnici plnej zaujímavých knižných titulov, stačí len prísť a objaviť magický svet kníh.

Text: Katarína Pastieriková
Foto: ilu, internet

Niečo z materskej školy Bystričany od júla 2022 do decembra 2022

Na konci školského roka sme sa rozlúčili so 17 deťmi, ktoré v septembri nastúpili do 1. ročníka základnej školy. S výchovno-vzdelávacou činnosťou sa pokračovalo aj v mesiaci júl u detí, ktorých rodičia mali záujem aj počas letných prázdnin. V mesiaci júl bolo prihlásených 18 detí, pani učiteľky sa v priebehu mesiaca vystriedali a aj si čerpali dovolenky. Počas letných prázdnin sa postupne vykonala čistota a dezinfekcia priestorov v interiéri budovy a čistota exteriéru a pripravovali sme sa na nový školský rok.

Po prázdninách sme 5. septembra 2022 vstúpili do nového školského roka 2022/2023 a otvorili brány pre 17 nových detí. V predprimárnom vzdelávaní pokračovalo ďalších 29 detí, ktoré už materskú školu navštevovali v predchádzajúcich rokoch. Spolu teda brány materskej školy prekročilo 46 detí, ktoré sa rozdelili podľa veku do dvoch tried, triedy usilovných včielok (deti 3 – 4 ročné) a triedy múdrych sovičiek (deti 4 – 6 ročné), o ktoré sa staral nezmenený personál p. učiteliek, kuchárky, či školníčky.

Každé začiatky v novom prostredí bývajú ťažké a tak to bolo aj u našich malých detí, ktoré sa ťažko lúčili od svojich mamičiek a ľahko sa im kotúľali slzičky po tvári. Svoje majstrovstvo museli ukázať pani učiteľky, aby deti zaujali, poláskali, pritúlili. Postupom času sa deti zadaptovali, niektoré skôr, iné potrebovali viac času. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti sme sa riadili opäť štátnym vzdelávacím programom, ktorý sme si vypracovali na podmienky školy, pomenovali sme ho „Bystričianske sovičky a včielky“ a postupne plnili úlohy tak, aby deti na konci školského roka boli pripravené na vstup do 1. ročníka základnej školy. Od septembra 2022 si 14 detí plní povinné predprimárne vzdelávanie a tieto deti by mali v septembri 2023 nastúpiť do ZŠ, pokiaľ dosiahnu školskú zrelosť, ktorá je pre každé dieťa dôležitá. Vďaka tomu dokáže zvládať vyučovací proces bez väčších komplikácií.

Činnosť a aktivity, ktoré sme spoločne zrealizovali: V jesenných mesiacoch sme sa okrem výchovno-vzdelávacích činností, ktoré boli zamerané na rozvoj poznania, jazykovú výchovu, výtvarnú, pracovnú, hudobnú, telesnú výchovu, literárnu, matematiku a informatiku a predovšetkým emocionálnu výchovu, zamerali aj na environmentálnu výchovu, kde deti zbierali jablká zo školskej záhrady, hrabali lístie, či zbierali odpadky. Koncom mesiaca september sme sa spoločne so žiakmi 1. ročníka ZŠ a deťmi z triedy múdrych sovičiek zúčastnili športových súťaží pri príležitosti Dňa srdca. V októbri sme si pripomenuli „úctu k starším“, kde deti pripravili pre svojich starých rodičov darčeky. V novembri sme privítali pani Renátku, ktorá deťom zahrála divadlo klasickej rozprávky o Jankovi Polienkovi. V mesiaci december nám deti zo SUŠ v Prievidzi, pod vedením Mgr. Libora Plevku, ktorý vyučuje hudobnú na ZŠ, predviedli hudobný koncert.

Počas predvianočných dní si deti spolu s pani učiteľkami vyzdobili triedy, kreslili Mikuláša, anjela a čerta a tvorili vlastné výrobky, vyzdobili aj šatňu. Tešili sa na príchod Mikuláša, kde pripravili kultúrne vystúpenie v podobe básní, piesní, tanca a divadielka. Toto vystúpenie sa uskutočnilo na Mikulášsko-vianočnom večierku 13. decembra 2022 v kultúrnom dome za prítomnosti hostí p. starostu Mgr. Filipa Lukáča, riaditeľa ZŠ s MŠ Mgr. Kamila Šteinerja, rodičov, zamestnancov školy.

Deti boli odmenené balíčkom. Zapojili sme sa aj do výzvy „Napiš Ježiškovi – vianočná pošta“, kde deti si nakresli, čo od Ježiška očakávajú. Aj v tomto školskom roku sme otvorili krúžky – anglický a výtvarný, ktoré navštevujú deti, ktorých rodičia mali o krúžky záujem. Zároveň prebieha u nás aj logopédia, pomocou ktorej dochádza k náprave reči u detí najmä u starších detí.

Text a foto: MŠ Bystričany

Projekty a stavby

Stavebný ruch v obci

Po dlhých mesiacoch jazdy nákladných automobilov sa naša obec dostáva do krajšej fázy stavebných prác. Postupne finalizujeme jednotlivé ulice po projekte kanalizácie, vodovodu, sieti plynu, elektriny, vody a optického internetu. Naša samospráva sa rozhodla na najviac vyťažených uliciach dofinancovať pripolozenie asfaltu v plnom profile namiesto asfaltovania iba úzkej ryhy.

„Takýto intenzívny stavebný ruch v našej obci ešte nikdy nebol a iba výška investície obce do asfaltovania dosahuje sumu približne 200 000 eur. Samozrejme, je potrebné pripočítať aj spoluúčasť na projekte kanalizácie vo výške ďalších asi 700 000 eur. Počas leta sme dokončili ulice Budovateľská, Hviezdoslavova a vyše 800 metrov chodníka na Dlhej. V septembri a októbri sme

pokračovali v prácach na ďalšom úseku ulice Dlhá, kde prišlo k rekonštrukcii chodníka a asfaltových povrchov tiež v plnom profile.“ priblížil starosta Filip Lukáč.

Ďakujeme obyvateľom Bystričian za trpezlivosť počas štyroch rokov intenzívnych stavebných prác. Sme však presvedčení, že výsledný efekt bude stáť za všetok ten prach a hluk.

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

Žijú medzi
nami: Tomáš
Pastierik

Náš rodák Tomáš Pastierik si vo Švajčiarsku plní svoj vedecký sen

V aktuálnom vydaní magazínu Naše Bystričany vám predstavíme nášho rodáka, mladého a úspešného vedca Tomáša Pastierika. I keď aktuálne nežije v Bystričanoch, ale vo Švajčiarsku, roky jeho detstva a mladosti sú späté s našou obcou. Vďaka sociálnym sieťam aj zo zahraničia sleduje dianie v obci a približne dvakrát za rok sa sem rád vracia, aby navštívil svoju rodinu. Počas nedávnej vianočnej návštevy si okrem príbuzných našiel čas aj na náš magazín.

Tomáš bol už počas základnej školy aktívnym žiakom, ktorý

vyhrával rôzne súťaže a olympiády, najmä z predmetov fyzika, chémia a geografia. Na svojich vyučujúcich z bystričianskej základnej školy spomína jednoznačne v dobrom: „Ako prvý mi zide na um Kamil Šteiner, môj bývalý triedny učiteľ, dnes riaditeľ školy. Náš vzťah učiteľ – žiak neskôr prešiel i do kamarátstva. Učil nás geografiu, telesnú a informatiku. Žiakom sa venoval aj po vyučovaní, robili sme rôzne športové aktivity, priviedol ma aj k turistike.“ Veľmi rád spomína aj na pani učiteľku Šteinerovú, Plachú, či Bartošovú. Inteligentné deti sú v triednom

kolektíve nie raz terčom posmeškov, či dokonca šikany, spolužiaci ich zvyknú označovať za kockáčov a šprtov. Stretol sa aj Tomáš s niečím podobným? „Bohužiaľ áno. Pri šikane zohrávajú kľúčovú úlohu učítelia, pretože dieťa sa s tým nechce nikomu zveriť, je preto podstatné, aby si ju vyučujúci všimli a zasiahli. Mal som veľké šťastie, že práve Kamil spozoroval, že niečo nie je v poriadku a zasiahol. Tým mi výrazne pomohol a uľahčil život. Na základnej škole som však mal aj veľmi dobrých spolužiakov a kamarátov, s ktorými sme veľmi dobre vychádzali a rozumeli sme si.“ Jeho ďalšie kroky viedli na prievadzské gymnázium a neskôr na Masarykovu univerzitu v Brne, kde vyštudoval chémiu.

Po ukončení vysokej školy odišiel do Švajčiarska na univerzitu v Zürichu, kde si robil doktorát a pôsobil vo výskumnej skupine. Spolu s kolegami pracovali na výskume nových materiálov na báze uhlíka, ktoré majú určité vlastnosti kovov.

„Predstavte si napríklad tuhu v ceruzke alebo diamant, oba tieto predmety sú tvorené z atómov uhlíka, ale v molekulách sú pospájané iným spôsobom. Rozdielne pospájanie atómov v kryštálovej mriežke ovplyvňuje fyzikálne vlastnosti. Tuha je veľmi mäkká, odlupuje sa, keď ňou prejdeme po papieri. Na druhej strane diamant je extrémne tvrdý. Tuha aj diamant sú izolanty, elektricky nevodivé a nie sú magnetické.

Magnetizmus je typická vlastnosť kovov. My sme vyvíjali nové materiály, ktoré by boli iba z uhlíka, ale zároveň by mali magnetické vlastnosti a boli elektrickými vodičmi.“ Ďalej Tomáš hovorí, že ak pôjde výskum dostatočne rýchlo, za pár desiatok rokov nový materiál nájde uplatnenie v ukladaní informácií na hardiskoch. Áno, dobre čítate, vo vede je niekoľkoročný výskum pomerne rýchly. Tomáš nám proces opisuje pomocou detektívok, ktoré poznáme z televízie: „V kriminálnych seriáloch policajti zozbierajú vzorky, potom ich forenzní vedci

analyzujú v laboratóriu a lusknutím prsta majú výsledky. Proces je plus mínus rovnaký, ale doba je extrémne zrýchlená. V reálnom svete analýza trvá dlho, hovoríme o mesiacoch, rokoch až desaťročiach, za hodinu nevyskúmate nič.“ Jeho výskumnú skupinu tvorilo 15 kolegov z rôznych kútov sveta. Spolupracoval s Čechom, Nemkou, Švajčiarkou, ďalší kolega bol polovičný Švajčiar s chorvátskymi koreňmi, ďalej Iránc a vedci z Číny a Španielska.

Tomáš aktuálne vo výskumnej skupine už nepôsobí. Vo Švajčiarsku však zostal a pracuje v spoločnosti, ktorá pôsobí v oblasti medicínalnej chémie. V praxi to znamená, že pracuje na vývine liekov, ktoré sa dostanú na trh približne za 15 rokov. Aj tu sa teda potvrdzuje, že vedci sú veľmi trpezliví ľudia a veda pomalý odbor.

Na otázku, ako sa žije vo Švajčiarsku, odpovedá, že jednoznačne vynikajúco. „Je to nádherná krajina s úžasnou

prírodou. Všetko je upravené a ľudia sú spokojní. V skratke by som povedal, že Švajčiarsko je veľmi dobre zorganizované a veci v ňom naozaj fungujú. Ľuďom záleží na verejnom priestore, nenájdete tam žiadne pohodené odpadky, smeti.“ Spolu s manželkou, ktorá je Ružomberčanka, si myslia, že Slovensko a Švajčiarsko majú veľa spoločného. „Obe krajiny majú krásne hory, sú skôr vidiecke len s pár veľkomestami a obyvatelia sú zväčša konzervatívni. Rozdiel vidím v tom, že Švajčiarsko je bohatšie a aj to je jeden z dôvodov, prečo tam veci fungujú.“ Značný rozdiel vidí aj v správaní sa ľudí k sebe navzájom. „Švajčiari sú veľmi slušní. V autobuse vás šofér pozdraví, opýta sa, ako sa máte, popraje príjemný deň. To isté predavačky v obchodoch alebo zamestnanci na úradoch. Ľudia sú k sebe milí a veľa sa usmievajú, sú veľmi tolerantní. Podráždeného a nepríjemného človeka tam ani nestretnete.“ Pri týchto odpovediach človeku ľahko napadne otázka, či pri návštevách Slovenska Tomáš

nezažíva kultúrny šok. „Rád by som povedal, že nie, ale klamal by som. Na Slovensku mám občas pocit, že niektorí ľudia nie sú nadšení, sú unudení, nebaví ich, čo robia a nechcú to robiť.“ Hneď však dodáva recept na to, ako situáciu zlepšiť. „Jeden slovenský diplomat vo Švajčiarsku mi nedávno povedal, že ak som našiel v zahraničí niečo pozitívne, čo sa mi páči, mám to doma aplikovať a v pozitívnom slova zmysle si to vynucovať. Preto som na ľudí milý, v obchode sa slušne pozdravím, poprajem pekný deň. Snažím sa dávať pozitívny príklad a možno vznikne reťazová reakcia a ľudia to motivuje popriať pekný deň niekomu ďalšiemu.“ Slovensko sa už niekoľko rokov borí s „odlivom mozgov“ – najšikovnejší študenti odchádzajú študovať a pracovať do zahraničia, kde sú lepšie možnosti. Príkladom je i Tomáš. Hovorí, že návrat na Slovensko z dlhodobého hľadiska nevyklučuje, najbližších päť rokov však chce zostať v zahraničí. Odliv mozgov vníma i on a aj

keď aktuálne nevie krajine pomôcť ekonomicky, keďže tu nepracuje a neodvádza štátu dane, k zlepšeniu budúcnosti Slovenska sa snaží prispieť kultúrne a sociálne. Hovorí o drobných veciach pre jednotlivca, keď ich však bude robiť dostatok ľudí, výsledky môžu byť skvelé. „Predplácam si dobré noviny s kvalitným obsahom, pretože novinári sú strážni psi demokracie. Spolu s manželkou prispievame na občianske združenie Cesta von, ktoré realizuje projekt Omamy.“ Cieľom projektu je dať deťom z osád šancu na lepší život. Terénne pracovníčky priamo z komunity pracujú s rómskymi matkami a deťmi, ktoré učia správnym návykom.

Vďaka týmto návykom z detí vyrastú plnohodnotní občania s lepšími podmienkami na život. Tomáš činnosť tohto združenia považuje za extrémne dôležitú. „Štát, aj napriek pár vydareným projektom, v tejto oblasti dlhodobo zlyháva, takže je podstatné podporiť združenia, ktoré robia de facto jeho prácu. Ak chceme rómske deti integrovať, dá sa to len takouto drobnou každodennou prácou.“ Rád by inšpiroval aj iných, aby keď majú jedno – dve eurá mesačne nazvyš, prispeli. Pretože ako už naznačil, pre jednotlivca nejde o veľkú sumu, rozhodujúci je počet ľudí, ktorí pravidelnými drobnými príspevkami môžu zlepšiť spoločnosť a životy ľudí v nej.

*Text: OcÚ Bystričany
Foto: ABO Photography*

3. ročník, 2023/1
Vydala obec Bystričany
Obecný úrad Bystričany
M. Nešpora 1/17
972 45 Bystričany

© Obec Bystričany